

Vydavateľstvo Chronos
Centrum pre štúdium kresťanstva

Svätec

a jeho funkcie v spoločnosti

II.

Bratislava 2006

Chronos Publishing
Centre for Study of Christianity

Studia Christiana, vol. 2

Vydavateľstvo Chronos
Centrum pre štúdium kresťanstva

Svätec

a jeho funkcie v spoločnosti

II.

Bratislava : Chronos
2006

Svätec a jeho funkcie v spoločnosti II.
Saint and his Function in Society II.
Heilige und seine Funktion in der Gesellschaft II.

Vydalo: Printed by:

© Vydavateľstvo Chronos
a Centrum pre štúdium kresťanstva
v edícii Studia Christiana, zv. 2

v spolupráci
s Fakultou humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici,
Filozofickou fakultou Katolíckej univerzity v Ružomberku
a Slovenskou historickou spoločnosťou pri Slovenskej akadémii vied

Recenzenti: Reviewers:
doc. PhDr. Dušan Škvarna, PhD.
doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
PhDr. Dušan Buran, PhD.
PhDr. Tatiana Podolinská, PhD.
Mgr. Vincent Múcska, PhD.
HEDr. Peter Olexák, PhD.

Editori: Editors:
© Rastislav Kožiak - Jaroslav Nemeš

Za jazykovú úpravu príspevkov zodpovedajú autori
The Authors are responsible for their contributions

Kontaktná adresa: Contact Address:

Rastislav Kožiak
Katedra histórie
Fakulta humanitných vied
Univerzita Mateja Bela
ul. Tajovského 40
974 01 Banská Bystrica
koziak@fhv.umb.sk

Jaroslav Nemeš
Katedra histórie
Filozofická fakulta
Katolícka univerzita
Hrabovská cesta 1/1652
034 01 Ružomberok
nemes@fphil.ku.sk

Jazyková spolupráca: Language cooperation:

Alexandra Bagiová

Technická spolupráca: Technical support:

Miroslav Huťka

Návrh obálky: Cover design:

Róbert Malček

ISBN 80-89027-20-2

EAN 9788089027200

Balde, Jacob SJ: Urania Victrix.

München: Wagner, 1663

Za finančnú podporu na vydanie zborníka
ďakujeme

Ing. Mikulášovi Dzurindovi, CSc.
predsedovi vlády SR

Slovenskej pošte, a. s.

Vďaku vyjadrujeme
i Spišskému dejepisnému spolku
a jeho predsedovi
doc. PhDr. Ivanovi Chalupeckému

OBSAH:
Contents: Inhalt:

Barbora MATÁKOVÁ	11
<i>Ikonografia vybraných výtvarných motívov – ikonografia ryby</i> ★ Iconography of Selected Art Motives – Fish Iconography ★ Ikonographie auserwählter Motive der Bildenden Kunst. Ikonographie des Fisches	
Igor GRAUS	39
<i>K úlohám a postaveniu svätcov v laických rytierskych rádoch a záslužných vyznamenaniach</i> ★ About the Functions and Places of the Saints in the Lay Orders of the Knighthood and Orders of Merit ★ Zu den Aufgaben und der Stellung der Heiligen in weltlichen Ritterorden und in den Auszeichnungen	
Martina OROSOVÁ	53
<i>Módne premeny Svätej Barbory. Výtvarné dielo ako prameň pre dejiny odievania</i> ★ Fashion Variability of Saint Barbara. Works of Art as a Source for the History of Clothing ★ Modische Veränderungen der hl. Barbara. Kunstwerk als Quelle zur Geschichte der Kleidung	
Katarína ŽEŇUCHOVÁ, Peter ŽEŇUCH	67
<i>Putovanie na sväté miesta a ľudová zbožnosť</i> ★ Pilgrimage to Holy Places and Popular Religiosity ★ Das Pilgern zu heilige Pilgerorte und Volksfrömmigkeit	
Jakub PÁTEK	81
<i>Několik poznámek ke kultu sv. Norberta v severozápadních Čechách v době barokní</i> ★ Few Notations to the Cult of St. Norbert in Northwestern Bohemia in the Baroque ★ Einige Bemerkungen zum Kult des Hl. Norbert in Nordböhmen in der Barockzeit	
Ivana RONAIIOVÁ	91
<i>Kult sv. Jána Nepomuckého na našom území</i> ★ Cult of St. John of Nepomuk in our Territory ★ Kult des Johannes von Nepomuk in der Slovakei	
Ingrid KUŠNIRÁKOVÁ	97
<i>Kult sv. Jána Almužníka v Bratislave v 18. storočí</i> ★ Cult of St. John Eleemosynarius in Bratislava in 18 th Century ★ Kult des Hl. Johannes Eleemosynarius in Bratislava im 18. Jahrhundert	
Markéta HOLUBOVÁ	105
<i>Panna Marie ve světle barokních knih zázraků</i> ★ The Virgin Mary in the Light of Baroque Books of Miracles ★ Die Jungfrau Maria im Lichte der Barockwunderbücher	
Angela ŠKOVIEROVÁ	115
<i>Životopisy svätých ako inšpiračný zdroj v kázňach 18. storočia. Na príklade kázňovej tvorby Dominika Mokoša</i> ★ The Biographies of Saints as Fount of Inspiration in the Sermons of 18 th Century. An Example from the Sermons of D. Mokoš ★ Biographien der Heiligen als Inspirationsquelle in den Predigten des 18. Jahrhunderts. Am Beispiel der Predigten von Dominik Mokoš	

Architektúra Pašii. Gnozeológia barokového zdanía: Guariniho theosofická a stavebná interpretácia významov sv. Rúcha ★ Architecture of Passion (Gnoseology of Baroque Semblance: Guarini's Theosophical and Architectural Interpretation of Meanings of Holy Garment) ★ Passionenarchitektur. Gnoseologie des Barockscheins Guarinis theosophische und bauliche Bedeutunginterpretation des heiligen Schweistuches

Světcí na barokních medailonech z jižní Moravy ★ The Saint on the Baroque Medals from South Moravia ★ Die Heiligen auf den Barocken Medaillons aus dem Südmähren

Kuriózný objav barokovej plastiky sv. Bernarda v Palárikove (a otázka autorstva Giovanni Giulianiho) ★ Quaint Discovery of Baroque Sculpture of St. Bernard (and Question of Authorship of Giovanni Giuliani) ★ Eine kuriöse Entdeckung der Barockplastik des Hl. Bernhard in Palárikovo (und die Frage der Autorschaft von Giovanni Giuliani)

Robert Blum: oběť, mučedník a mýtický hrdina ★ Robert Blum: Sacrifice, Martyr and Mythic Hero ★ Robert Blum: Opfer, Märtyrer und mythisch Held

Martýrium ako heroizačný inštrument v slovenskom nacionalistickom diskurze? ★ Martyrium as the Instrument for Heroization in the Slovak Nationalistic Discourse? ★ Martyrium als heroisierendes Instrument im slowakischen nationalistischen Diskurs?

Svätci v dejinách kresťanstva na africkom kontinente. Príbeh ugandských mučeníkov, 1885-1887 ★ Saints in the History of Christianity on the African Continent. The Story of Uganda Martyrs, 1885-1887 ★ Heilige in der Geschichte des Christentums auf dem Afrikanischen Kontinent. Die Geschichte der Märtyrer aus Uganda 1885 - 1887

Mikuláš II. a jeho kanonizácia v kontexte vzťahov ruského pravoslávia a štátu ★ Nicholas II. and his Canonisation in the Context of Relations between Russian Orthodoxy and the State ★ Nikolaus II. und seine Kanonisierung im Kontext der russischen Orthodoxie und des Staates

Cesta k svätosti. Osudy gréckokatolíckych biskupov P. P. Gojdiča a V. Hopka po roku 1948 ★ The Way Work the Sanctification. The Fate of the Greek-Catholic Bishops P. P. Gojdič, OSBM and ThDr. V. Hopko after 1948 ★ Der Weg zur Heiligkeit. Schicksale der grieschisch-katholischen Bischöfe P. P. Gojdič und V. Hopko nach dem Jahr 1948

Život, smrť a nesmrteľnosť Ahmada Jásína: mučeník, svätec, mystik, terorista? ★ Life, Dead, and Immortality of Ahmad Yasin: Martyr, Saint, Mystic, or Terrorist? ★ Leben, Tod und Ahmad Yasins Unsterblichkeit: Märtyrer, Heilige, Mystiker oder Terrorist?

Mexické Jezuliatka ako svätci ★ The Mexican Infant Christs as Saints ★ Mexikanische Jesuleine als Heilige

Svätci a nová ideológia ★ Saints and New Ideology ★ Heilige und neue Ideologie

Viera v „spoločenstvo svätých“ – zdroj spoločenskej solidarity ★ Belief in the Communion of Saints – Source of Social Solidarity ★ Glaube an „Gemeinschaft der Heiligen“ – Quelle der gesellschaftlichen Solidarität

Fenomén svätca v dejepisnom vyučovaní ★ The Phenomenon of Saints in Teaching History ★ Phänomen des Heiligen im Geschichtsunterricht

Pro memoria

Dejiny kultu sv. Stanislava na Slovensku ★ History of St. Stanislaus Cult in Slovakia ★ Geschichte der Verehrung von Hl. Stanislaus in der Slowakei

